

АМЕРИКА НЕ ЗБІЛЬШИТЬ СВОЄЇ ФЛОТИ В КИТАЮ

ГАЙД ПАРК (Нью-Йорк). — Президент Рузвельт відбудує наради в справі подій на Далекому Сході з адміралом Вільямом Д. Лігеєм, головою морських операцій. По тій розмові проголошено, що Злучені Держави покищо не висилатимуть більше кораблів на китайські води. Зараз по розмові з тим, за рангою найвищим військовим старшиною від морянки, президент відбудує довшу конференцію з Робертом Бінгемом, американським амбасадором до Великої Британії. Очевидно, що і з ним обговорено ситуацію на Далекому Сході, а в першу чергу те, чи і яка є можлива дальша кооперація щодо подій у Китаю між Великою Британією і Злученими Державами. Бінгем не сказав про це розмови, а властиво не подав, який був вислід цієї розмови, а тільки заявив, що обидві згадані держави змагаються до цього, щоб на Далекому Сході запанував спокій.

ДЕРЖАТИСЯ ЗДАЛЕКА ВІД ВІЙНИ!

БОФАЛО. — Ось такі клич чути було з говорів тих, що вже учасники війни. Так говорили на конвенції Ветеранів Чужинецьких Війн. А генерал-майор Смедлі Ботлер виразно зазначував, що ні один американський жовнір не повинен бути кривдним на чужинецьких полях битви. Цю його заяву горячо оплескали тисячі делегатів, що зібралися на конвенцію. Генерал домагався, щоб, як тільки це можливо, держати американських жовнів в Америці, а самим Злученими Державам держатися здалека від міжнародних конфліктів. Говорив теж сенатор Клерк з Місури, теж на ту саму тему, що позаробляли на війні, себто тих з Вол Стріт, що спекулювали на людській крові, а говорили про — демократію.

ЕПІДЕМІЯ ДИТЯЧОГО ПАРАЛІЖУ.

ВАШІНГТОН. — „Ди Побык Гелт Сервіс“ подає, що епідемія дитячого параліжу сильно збільшилася, коли порівняти цей рік з минулим. Упродовж перших 34 тижнів цього року оголошено 4,053 випадки дитячого параліжу, а в минулому році було в тім самім часі 1,618 таких випадків.

ШКАГО. — Початок шкільного року відложено на неозначений час, можливо на один місяць. Отже 619,000 учеників матимуть продовжені ваканції. Сталося це тому, що епідемія дитячого параліжу сильно зростає.

МІЛВОКІ. — Діти нижче сегомого року життя не можуть ходити до шкіл, ні появлятися на публичних місцях. Так заарядив міський департамент здоровля з причини хвороби дитячого параліжу.

ТОРОНТО. — Не буде цього року дитячого конкурсу, який відбувається звичайно кожного року заходами Канадського Зривачів Вистави.

СОЦІАЛЬНІ РЕФОРМИ В МЕКСИКУ.

МЕКСИКО. — Відкриваючи наради конгресу, мексиканський президент Лязаро Карденас заповів, що Мексико продовжатиме соціальну революцію на всіх полях: промисловому, торговельному і хліборобському. Він теж представив, що є великий успіх з тих копалин, які перебрали робітники і які вони самі управляють. Те саме є і з промисловими підприємствами. Далі подав Карденас, що уряд думає теж позбутися чужинецької конкуренції й на нафтовім полі. Казав, що він є за дальшу націоналізацію, бо переконався, що робітники можуть її перевести. Краще забирати всі користи для себе, казав Карденас, ніж дивитися, щоб ці користи забирала чужинці. Під тими останніми розумів він чужинецьких капіталістів, головними американських.

РУЗВЕЛТ ПРОТИ МОНОПОЛІВ.

ГАЙД ПАРК. — Президент підписав т. зв. „цукровий закон“, який у своїй основі мав дозволити тисячам фермерів, що продають цукрові буряки і цукрову тростину в Злучених Державах і на тих островах, на яких повітає американський прапор. Мав він теж допомогти тим, що переводять рафінерію цукру з Америки в цукор продукують. Та ці наміри, казав президент Рузвельт, підписуючи закон, не цілком здійснилися, бо в законі знаходиться ключок, який узаконює цукрові монополії малої групи прибережних промисловців, що займаються рафінерією цукру. Це вони дали витягати мільйонів мільйонів доларів. Це вони держать у Вашингтоні лабістів, що коштують мільйони доларів, які вони відбивають собі на консументах, диктуючи ціни на рафінований цукор. Та треба надіятися, говорив президент, що цей монополіст таки скінчиться з днем 1. березня 1940 р.

НОВА КОНСТИТУЦІЯ ЕСТОНІЇ.

Законодатна влада Естонії прийняла нову конституцію, основану на таких засадах: Президенту дасться 6 літ у безпосередньому, рівному і тайному голосуванні. Парламент складається з двох палат, що урядують по 5 літ. Перша палата складається з 80 членів, вибраних тайним голосуванням на засади одно-мандатових округів. Виборчі права мають громадяни обох полів по скінченні 22 року життя. Друга палата складається з 40 членів, з яких 30 є представниками професійних і самоуправних союзів та установ, 10 іменує президент республіки. Член другої палати мусить мати найменше 40 літ. Президент республіки має право роззивати парламент і право вета. Підчас парламентарних ферій президент видає декрети, які опісля повинні бути подтверджені парламентом. Президент покликає уряд і має право давати йому димісію. На випадок, коли перша палата ухвалить вотум недовіри для уряду, президент може дати урядові димісію, або розписати нові вибори до першої палати. Конституція гарантує волю одиниці і свободу совісті. Ніякого релігійного ісповідання не визнає вона державним. Національні меншини користають, як і дотепер, з культурної автономії.

СІЛЬСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТИ ВИЗІСКУ.

На фільварку графа Козьбродського в Глібові, повіт Грималів, працювали люди попередніми роками в часі живих за півдarmo, бо за 11-тих сніп, а при накидуванні сніпів на стирту за 70 сот., а найбільше 80 сот. Цього року, зажадали люди вищої палати. Управла фільварку спершу ніяк на це не годилась, але рішуча постава людей змусила її до цього, що вже дає 10-тих сніп, а за накидування сніпів до стирти по двох сот. Далі, 10. липня перед розпочаттям жнив, виїхали люди на лан, але не бралися до роботи так довго, як обіцяли підвищу. Щоправда, страшний цілий день, але підвищу оягнули.

РОЗБИЩАЦТВО В ЗОЛОЧІВЩИНІ.

Як відомо, в околицях Золочева напад і грабів по дорогах та полях засуджений на кілька років в'язниці 19-літній Глоуяк з Вороня, що під час ескаортвання з в'язниці до суду в Золочеві втік і кілька тижнів не давався зловити влади безпеки. Тереном його грабівської діяльності стали найближчі ліси околиці Золочева, а пізніше простір між Золочевом і Поморянами. Обстрілений в обріз, Глоуяк напад на білий день на спокійних людей, тереномуючи цілий околицю. Пострілений ним без причини Г. Чепак з Шпиколос перестав ходити правою рукою. В останньому часі перебував молодий злочинець в околицях села Снович, де пострілів селянина Онискова. Ввечірні вночі на 27. липня ц. р. зловила його поліція у Сновичі і відставила до арешту в Золочеві. В околиці скриваються ще три арештанти.

ЖЕРТВУЮТЬ ЩОРАЗ МЕНШЕ.

Від 1932 р. жертвенність на церкві і гуманітарні інституції в Америці постійно зменшується, хоч часи поправляються. Зате збільшуються постійно видатки на театри, цигаретки, автомобілі, радіа й алкогольні напійки. Таке стверджують католики, протестанти і жидівські представники.

ЯК НЕ ОДНО ЛИХО, ТО ДРУГЕ.

Як не одно лихо, то друге переслідує російського батюшку Максима Хаврюка в Ошаві (Канада). Минулої весни записавши його парафіяни, що покрав з церкви ризу. Справа, як показується, ще не скінчена. Хаврюк оправдується, що він тільки поховав ризу, поки не покінчить боротьбу в парафії. А тепер упав на церкву нове нещастя. Давид Січ, що має моргедж на церкві, дав від суду право посідання церковного будинку і заступник шерифа замкнув церкву. Хаврюк адвокат говорить, що буде старатися дістати припинення екзекуції, щоб у церкві можна було відправляти богослуження.

НЕ ЗЛЕ СОБІ ПЛАТЯТЬ ПОМІЧНИКИ ЕСПАНІ.

Канадський Комітет Допомоги Еспанській Демократії видав звіст про свої приходи та видатки за час від 28. липня 1936 до 31. травня 1937. На руки комітету прийшло за той час від подібних осіб і організацій та за збір на мітингах \$32,595.11. З того перелано до Еспанії \$21,664.66, о-стається під руками \$1,033.60, а решта, тобто \$9,896.85, пішла на подорожні видатки, друкарські, митингів, платню канцелярської обслуги і т. п. Іншими словами, менше-більше третина зібраних грошей іде на видатки не в Еспанії, а таки в Канаді. Як на прикрі виста, то й це може декому вистарчити.

ПОШИРЕННЯ ГРАНИЦЬ ТЕРНОПОЛЯ.

На засіданні міської ради в Тернополі рішено прилучити до міста нову ділянку, т. зв. Новий Світ, що належав досі до громади Глубічок Великий.

БЕЗПОМІЧНИЙ КАЛІКА НА ДОРОЗІ.

Прикре явище можна було запримітити одного дня біля села Сірого на гостинці, що веде з Дрогобича до Самбора. Самою серединою дороги, що в тому часі дуже рухлива з увару на торг у Самборі, посунувся молодий чоловік без ніг і без милиць, послугуючись виключно руками і задньою частиною тіла. Всі фіри й автотомілі його виминати. Дивні рефлексії насувалися на вид цієї зовсім безпомічної людини. Невже нема ніяких суспільних організацій що заглясясь доленю таких калік? Невже влада безпеки, що в інших випадках така вражлива і всюди до порядку, не добачає в цьому випадку нічого ненормального? В кожному випадку то-го роду явища не повинні бути честі ні державній владі ні державі, на якій територія є такі явища, головні коли зажити, що гостинцем переїжджають і чужинські авт.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ВІНАХІД-ЛИВІСТЬ.

Як повідомляє часопис „За Комуністическое Просвещеніє“, минулої весни „Союз безбожників“ вкупі з деякими наркомпросами винайшов новий спосіб боротьби з релігією. А саме, частину земель, відведених під городи, наказано було не обробляти й коло цих закінчених земель прибити на стовпах великі плякати з написом: „Божі грядки“.

Тепер, уліті, як пише часопис, ці грядки густо заросли бур'яном і кропивою, але плякати на стовпах, як виявилось, не тільки не сприяють поширенню антирелігійності, а навпаки, загострюють тільки в народі ворожі советській владі настрої.

Часопис „За комуністическое Просвещеніє“ вважав тепер ці „Божі грядки“ найдурнішим і найшкідливішим винаходом, який могли підказати прозові безбожники і наркомпросам лише „вороги народу“.

І справді, що то за „ума палати“ в тих большевицьких головах! Населення голодує, а землю парцелюють на „Божі грядки“. Не дурнож москалі співають в одній своїй пісеньці:

„Наша матушка-Росія —
Всему свету гадала!...
Дійсно — голова!“

ЗНАЙШЛИ, ДЕ ЦВЯХИ БИТИ.

Три молоді товариші 6-літнього Джері Генцеля у Ветасквілі, Алаба, придурили вбити свого товариша 4-цалевий удар у голову. Два з них тримали хлопця, а третій узявся вбивати його у голову. Одна з двох цвяхів була затверда, або цвях посковгнувся. Досить того, що на голові зробилася лише рана на два цалі. Джері від болю втік своїх товаришів і зіпсував забаву.

В ЧИМ ЦЕ ІНТЕРЕСІ?

Хоч була надія, що соціальні політичні закінчатись сходинами представників українського громадянства й відповідними резолюціями, всестакі метушня в соціальському світі триває далі. Із 27 садків розв'язано уже 14, очевидно без подання причин. Далі Пронь нібито дістав анонімний присуд смерті, писаний по українськи, отже тепер хоронити його спеціальний поліцей. Очевидно, що соціальний латинський парок, відомий українцям і як депелник, якого прилюдно зневажив чинно місцевий інженір Оборський за те, що безпрістивно закинув йому хабарничство із церковної амвони, закликів польське громадянство до молитов за спасення посадника, додаючи притому кілька натяків у сторону українців. Цікаве, що зараз на другий день хтось підкинув йому клепсидру, очевидно українською мовою, і то в один день. Ці випадки анонімні виглядають досить дивно, бо ніхто не може, чи не старається знайти винуватця, а зате ці дрібні факти дають привід до постійної української напінки. Не знати тільки, в чийому це інтересі поширювати такі неймовірні чутки про формальний війну, яку нібито виводили українці польському населенню і т. п.

В СОВЕТАХ ЗА ПРАВДУ ТЯЖКО КАРАЮТЬ

МОСКВА. — Советська влада усунула одного з редакторів офіційного органу „Правда“, Михайла Сувінського, за те, що він написав статтю, в якій осуджував тих урядовців хліборобства, які без потреби зчиняють вереск про „саботаж“ у хліборобстві і тим викликають паніку. Сувінський захищає тим урядовцям, що вони щоб відвернути вину від себе самих і закрити своє власне недбалство, поширюють і переборшують вістки про саботажі. Навіщо лист від одного селянина, який був поміщений в „Ізвестіях“ і в який цей селянин скаржився, що до них приїждять урядовці на контроль і хоч знаходять усе в порядку, то проте доносять до своїх бюр, що по даній околиці працюють „саботажисти“, Сувінський написав: „Заохочені гадками про саботаж урядовці розпочали судові розправи й усунення десятків представників колективних хазяйств, бригадирів і передсідників сільських совітів. Та кожному ясно, що всі ці нагальні гнів адміністрації не мають нічого спільного з боротьбою з правдивими саботажистами і нищильниками“. За цю статтю Сувінського виклинули з редакції, а „Правда“ помістила перепрошення, називаючи самого Сувінського „ворогом народу“.

В ГРУЗІЇ ДАЛІ РОЗСТРІЛЮЮТЬ.

МОСКВА. — В Грузії советська влада знов розстрілює сімох грузинів, які належали до тайної націоналістичної грузинської організації та приймавали до повалення советської влади на грузинській території і до створення там своєї власної держави. На чолі цієї організації стояв сам прем'єр советської грузинської республіки, який замаскувався і дістався на найвище становище в советській владі, щоб звідти продовжати свою націоналістичну роботу.

ХЛІБОРОБСЬКІ НАРАДИ В РИМІ.

РИМ. — Під наглядом Інтернаціонального Хліборобського Інституту, що має свій осідок у Римі, відбулися чергові наради світових знавців хліборобства. Ці наради ствердили, що економічна праправа, яка слідна по всіх краях, не має глибших економічних основ і вона впливає з загальною воєнною зброєю. Далі наради гостро осудили методи в деяких державах обмежувати продукцію хліборобських виробів. Дослідно ці знавці сказали: „Суперливість ніяк не може поступати вперед у добробуті і в цивілізації, коли вона буде впертий час приволодувати політику обмеження хліборобських виробів, щоб у той спосіб політоризувати виробу до малюючої консумції. Ця політоризація док депресії могла тільки на короткий час бути корисна. Вона не може довго продовжуватись, коли ми не хочемо цілий цивілізований світ загнати в хаос, а також звести ні на що зацікавлення до наукових винаходів і техніки“.

НАПАД НА БРИТИСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

ЛОНДОН. — Лондонських політичних кругах слідне велике поденерування з тої причини, що якийсь невідомий підводний лодка заатакувала британський військовий корабель „Гавок“. Торгувала малою не розбила корабля і не пустила його на дно. Корабель „Гавок“ відповів відразу на цей напад і післав у глибину води бомби. Але чи ці бомби ушкодили цю підводну лодку, чи ні, невідомо. Це вже відомий випадок нападу чийхсь субмарин на кораблі неутральних держав.

ЯПОНІЯ ЗАЛИВАЄ КИТАЙ СВОЇМИ ЛІТАКАМИ.

ШАНГХАЙ. — Японський штаб задумує впровадити використовувати у цій війні боеві літаки. Показується, що літаки, головні у тих краях, які мають слабу протилетничу оборону, можуть виконувати знамениті прислуги для тих, що ці літаки мають. Японські літаки наїздять усі важніші китайські міста і згоріли спливають смерть та знищення. Японські війська зробили значний поступ вперед. Та проте вони мусять на кожному кроці зводити боротьбу з китайськими військами, які, хоч слабіше, у боротьбі, щодо відваги зовсім не уступають японцям.

СОВЕТСЬКІ МАНЕВРИ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

ТОКІО. — Японські пресові бюра доносять, що советська армія на Далекому Сході розпочала свої маневри. Всі воєнки в повному озброєнні, як теж маневри харчовими й амуніцією до дальшого маршу. Ці маневри советський уряд держить у тайні, але японські агенції вивелились про них через радіо. Японське радіо вивело різні депеші. Японська розвідка служба відкрила, що це цифрові прикази советського штабу на Далекому Сході.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1899

Christian newspaper published daily except Sundays and holidays
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 at 81 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Registered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
 on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Subscription price: \$4.00 per year in advance. Single copies 10 cents.
 Tel. U. N. 5030; Bergen 4-1016.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посылати гроші десь на т. зв. Foreign Money Order.

Address: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГЕРОЙ У ПРОГРІ

Такими словами схарактеризував Джов Вил-
 йемс, спортивний колумніст часопису „Нью Йорк
 Ворлд Телеграм", британського кулачного чемпіо-
 на Тому Фара, що боровся за світове кулачне чем-
 піонство з світовим чемпіоном Джовом Луїсом, а-
 мериканським мурином. Як відомо, Фар програв, а
 Луїс виграв, і далі отався чемпіоном. Для пригад-
 ки додамо, що Луїса повалив був німецький борець
 Макс Шмелінг. І властиво Луїс повинен був боро-
 тися з Шмелінгом, та до цього не допускали ріж-
 ні „круги", бо нібито Шмелінг — гітлерівець. Тому
 противником Луїса став такий борець, у я-
 кого перемогу буквально ніхто не вірив, який, за
 обрахунками знавців, повинен був бути повалений
 на землю таки в перших двох раундах, а найдалі в
 шостій. Ось тому назагал вважали цю боротьбу
 нерівною і нецікавою. І якби не те, що противни-
 ком був англієць, то зацікавлення цю боротьбою
 було б зійшло майже до зера. Бо аж таким мити-
 ним велитнем розрекламовано чемпіона Луїса.

Та якжеж вишло? Отже кожному стало ясно,
 що Фар таки не має сили вдарити своїм кулаком
 так сильно, щоб повалити такого противника, як
 Луїс. Та тому, що також стало ясно, що Фар, хоч
 свідомий сили противника, не думав резигнувати з
 боротьби, а навіть з евантуальної гри, перекинуло
 відразу увагу глядачів на його особу. Навіть ті, що
 прислухувались до тієї боротьби через радіо і її
 самі не бачили, були, як пишеться в різних газет-
 них звітностях, захоплені отсим бувшим май-
 нерським робітником за те, що він поставив себе
 супроти „світового чемпіона" і „громилу" в такий
 спосіб, що не тільки, що не налякався його „каз-
 кової" сили, а навпаки, його на кожному кроці ата-
 кував. А як і одержав коли сильний удар від про-
 тивника, то не приймав його з сумом, хоч певно
 боліло, а з визивальною усмішкою.

Фар програв. Але навіть спортивні знавці, а не
 тільки публіка, питали себе по його прогрі: хтож
 властиво є тепер правдивим чемпіоном? І хоч на
 початку боротьби Луїс дістав далеко більше при-
 витливих оплесків ніж Фар, хоч на початку мурин мав
 за собою опінію і симпатію публіки, то при кінці
 боротьби та сама публіка прийняла рішення суддів
 про перемогу Луїса сильними зневажливими окли-
 ками, які, як пишуть очевидці, дуже неміло відби-
 лися на обличчі переможця.

Фар не переміг, але зате видержав у боротьбі.
 І цим повалив, престиж свого противника, а зеднав
 для себе величезне призначення. І то, як бачимо, аж
 так, що фахові спортивні знавці поважились назва-
 ти його „героєм у прогрі". Очевидно, що для нас
 таке слово як „герой" чи „геройство" має трохи
 інакше значіння, більш освячене. І ми його в тім
 випадку не ужили. Та проте сам цей „випадок"
 дає і нам багато до думання, коли думаємо про бо-
 ротьбу з нашими національними противниками.

ЧИ КОНСОЛІДАЦІЯ

Польська преса багато пи-
 ше, не зважаючи на „огірко-
 вий сезон", про консолідацію
 партій і напрямків. Чи дійсно
 ця консолідація посувається
 наперед, чи дійсно польська
 суспільність стоїть тепер
 більш зєднана супроти загра-
 ниці і супроти „меншостей"?

Нагірка на ті „меншости"
 йде повним, досі небувалим
 розмахом, але чи стоїть за нею
 дійсна консолідація сил?

На це питання, на щастя,
 можемо відповісти негативно.
 Передусім одні характеристич-
 не явище помітне серед поль-
 ського громадянства, а саме,
 анархія; анархія думки і чину.
 Напр. така афера Добошин-
 ського, ендецького „повстан-
 ся", який „заїхав" жидівські
 страгани з своїм озброєним
 відділом, пограбував їх, жидів
 потурбував і здемолював меш-
 канців старости. І ось, не зва-
 жаючи на наведені факти, суд
 присягнув на всі питання три-
 буналу про вину, ноторичну
 вину, підсудного відповів два-
 нацятими голосами: Ні. Бо
 на лаві присягнути сиділи ен-
 деки „патріоти", антисеміти,
 прудухівники „героя" Добо-
 шинського.

Не входячи в суть справи,
 мусить кожний безсторонний
 спостерігач признати, що таке
 явище є виявом анархії.

Дальше, уряд робить нібито
 „угоду" з українцями. Знаємо
 цю тій „угоди", знаємо, що
 опріч гарних слів у ній нічого
 нема. Але от польська преса в
 Галичині отверто заявляє, що
 наміри уряду в цій справі нічо-
 го не обходять „малопольське
 громадянство". Польська преса
 та що коли воно не хоче уступок
 українцям, то тих уступок і не
 буде... Повторюю, не входжу в
 суть справи, не входжу в те,
 що тих уступок не хоче і сама
 Варшава. Але сам факт, факт,
 узятий сам по собі, свідчить,
 як і „чин" Добошинського, і
 присягнути, що заперчили йо-
 го вину, про анархічний стан
 умів у Польщі, де і досі, як у
 XVIII віці, „як хто хце" де
 „шляхці на загірдізе рубли
 ввоєводзе", а кожний Добо-
 шинський може вважати посу-
 ненню уряду крикнути своє
 „не pozwalam".

Або афера з перенесенням
 решток маршала Пілсудського
 до іншої криниці. І тут епи-
 скоп Сапега виразно поста-
 вився проти виразної волі го-
 лови своєїж таки польської
 держави...

При таких станих умів очеви-
 дно тяжко ворижити успішність
 ступіння старосту. Староста не
 міг вийти сам, бо поїхав до
 одного чана на полювання.

Наперед усі пішли до церкви
 По відправі пішла процесія на
 цвинтар, де лежали ті два, що
 по повороті з Босни помирали.
 Аж по панакхиді всі пішли на
 громадський майдан. Пер-
 ший ішов молодий барон. За
 ним ішла компанія війська, за
 військом члени ради громад-
 ської. Парох посвятив пам'ят-
 радний і член комітету Заграй.
 Держачи капелюх у руці, не
 дивлячись людям в очі, а раз
 коло раз зазираючи до капе-
 люха, Заграй став голосити
 промову. Заграй говорить, чи
 може читав, з паперу в капе-
 люсі, Нікешук слухав.

Розстунися, сира земле!
 Нікешук трохи не крикнув.
 Таж це промова, за котру я
 вчителів заплатив десять
 гульденів.

За пару днів прийшла газета
 з описом торжества і зі змі-
 стом промови Заграя. Про Ні-
 кешука газета не згадала ні
 слівцем.

Три тижні пізніше зі старо-
 ста прийшло писмо, що За-
 грай дістав ордер.

(Кінець)

який би то не було консоліда-
 ція, і справді, існує Обуз Зед-
 ноченя Народового. На чолі
 його — довірена людина на-
 чального вождя польської ар-
 мії, полк. Коц. Здавалось, що
 до його акції повинні зголо-
 ситися всі легіонські круги.
 Але ні. От Легіон Млодих уже
 виступив з Обузу, бо незадо-
 волений з кокетування Обуза
 ендецією. Дальше, Обуз по-
 ставився рішучо негативно до
 лівниці. До лівниці гравітує
 Звйонзек Науцицельства Поль-
 ського. Здавалось, що легіоні-
 сти повинні здалека тримати-
 ся, так як і Обуз, від тої лів-
 цевої організації. Тимчасом
 часописи доносять, що Легіон
 Млодих уже ввійшов в кон-
 такт з Звйонзком... Що біль-
 ше, кажуть, що прем'єр міні-
 стрів, полк. Складковський,
 теж не дуже поділяє політику
 створеного під покровом Ри-
 да-Сміглого Обуза. Навіть
 більше: деякі міністри кабін-
 ету, особливо мін. Понятов-
 ський, рішучо тїшаться під-
 тримкою лівниці... Обуз тягне в
 один бік, уряд не раз — у дру-
 гий. Ендеція не раз апробує
 посування ворожого собі уря-

ду, а головна підстава уряду,
 легіоністи молоді, не раз висту-
 пають проти нього. Повний
 хаос замісць об'єднаної консолі-
 дації. Ні лінії, ні напрямків, ні
 зєднання дійсного, не паперо-
 вого.

Як довго такий стан трива-
 тиме? Цього тут ніхто не від-
 важиться пророкувати. Одне
 лиш певне, а саме, що табір,
 що прийшов до влади в трав-
 ні 1926 року, втратить на силі і
 повзі. Молодь не є по його бо-
 боці. Він спазматично шукає
 опертя, де лиш може. Але зед-
 нати польську суспільність не
 потрапивши досі. Щоб зєднати її
 „тотальним" способом, спосо-
 бом Мусоліні чи Гітлера, для
 того цей табір заслабий і
 брак йому міцної й великої
 ідеї: Зєднатиж у дорозі демо-
 кратичний, „парляментарний",
 — на це не йдуть інші партії.
 Лишається товчєння води в
 ступі і фаєрверок голосних
 фраз.

Наступ на „меншости", пе-
 редівім на нас, очевидно йде
 дальшим тягом. Але тим не
 менше противний нам табір
 лишається розбитий і нескон-
 солідований. Для великого пе-
 симізму, а нашого бачу нема
 причини.

ХАЙ ПРОМОВИТЬ ЗЕМЛЯ І КАМІННЯ

Львівський „Новий Час" по-
 містив під таким заголовком
 репортаж свого спеціального
 кореспондента, висланого до
 Крилоса біля Галича (Галичи-
 на), де наш дослідник стари-
 ни, д-р Ярослав Пастернак,
 відкрив фундаменти стародав-
 нього саркофагу. Під собором
 д-р Пастернак відкрив князів-
 ський саркофаг, а коло нього
 таліні останки невідомої кня-
 зівни. Навіть цей звіт про у-
 країнську старину не міг по-
 витись без польської цензури,
 яка і його цензурувала в та-
 кий спосіб, що викинула в нім
 деякі місця і в тих місцях зга-
 дає часопис світить білими
 плямами. Разом з тим звіт
 лєням помістив „Новий Час"
 і фотографічні знімки сар-
 кофагу, черепа князів, му-
 рів собору і т. д.

Вступ.

„Галицький Ярослав Осьмо-
 мисел! Високо сидиш Ти на сво-
 му золотомому престолі, Ти
 підпер угорські гори своїми
 залізними полками, загоролив шлях
 королів, замкнув ворота Дуна-
 ю, кидаючи стрільнями понад
 хмари, судна виражаючи до
 Дунаю".
 — Слово о полку Іго-
 ревому.

Широко гомоніла слава гор-
 дих і могутніх володарів Га-
 лицької Землі. Тяжким страхіт-
 том лягла на тисячці орди во-
 ротів. Переможно змалював
 навали азіяського Сходу й
 європейського Заходу.

І знеможена впаля руїною.
 Перекотилися по ній віки істо-
 рії й затерли слід по ній.

Лишилися ми без свідків
 минувшини...

В четвер, 5-го серпня, автор
 цих стрічок дістав доручення
 вийхати на місце розкопів
 Крилоса в товаристві спеціаль-
 ного фотографа.

Від Галича до Крилоса — 7
 кілометрів. Ідемо під дощем.
 Питаємось в хлопця-візника,
 чи знає він д-ра Я. Пастернака.

— Що робить розкопи? Як
 не знає? Неодного вже туди
 возив.

Назустріч, зовсім мокрі, під
 дощем йдуть якісь молодці з
 наплечниками. Це з Крилоса.

Зправа між лісом видно го-
 ру, на ній церква. Це й є Кри-
 лос. Візник звертає тут з го-
 стинця й ми за пару хвилин
 уже підїждимо до церкви. Не
 зважаючи на дощ, робітники
 копають. Серед них помічаю
 знайому постать д-ра Я. Па-
 стернака.

На розкопах.

Д-р Пастернак тепло вітає
 нас. Ціла постать його дихає
 здоров'ям, бадьорістю.

— Прагнете й у дощ? —
 питаєся.

— А що нам дощ! — усмі-
 хається д-р Пастернак і, по-
 казуючи на робітників, каже:
 Ви знаєте, вони так захоплені ро-
 ботою, що готові й у неділю
 копати, колиб не страх перед
 гріхом.

Перед нами рови квадратної
 форми. Зазираю на дно.

— Не зійди. Ходіте, по-
 ясно все від початку.

Доктор підводить нас до
 глибокого й широкого рову,
 на якого дні бачу алябастрові
 плити дольовик і кам'яний сар-
 кофаг з проломаним віком. А
 ле д-р Я. Пастернак відриває
 мою увагу від нього.

Ось перед вами теперіш-
 ня деревка, — каже він, — і по-
 казуючи на кам'яну церкву, відда-
 лено кількадесят метрів від
 місця розкопів. Було до цього
 часу дві думки: перша, що ця
 церква побудована на фунда-
 ментах старого князівського
 собору, а друга, що вона стоїть
 посередині між ними. По-
 будована вона з матеріалів
 старого собору десь коло
 1500 року. Почали обслушувати
 фундаменти церкви й показало-
 ся, що вони не належать до
 старого собору. Отже треба
 було їх десь шукати поза цер-
 квою. Але де?

З поясненнєм д-ра Я. Пастерна-
 ка довідуюсь, що перший
 перевіз тут розкопи десь коло
 40 літ тому д-р О. Чоловський.
 Він прокопав у кількох напрям-
 мах від церкви рови, але нічо-
 го не знайшов, та й знайти не
 міг, бо копав і не глибоко й
 не далеко. Пізніше — по ній —
 копав тут д-р Й. Пеленський.
 Він також не знайшов собору,
 очевидно з тих самих причин.

Зо страхом і трепетом.

Не зважаючи на копання по-
 передників і на зовсім ніби
 безвиглядну справу, всетаки
 д-р Я. Пастернак заризикував
 покопати в цих місцях сам —
 таке глибоке було його пере-
 конання, що собор таки тут.
 Ризико було тим більше, що
 гроші на розкопи давав митро-
 політ Андрій Шептицький, я-
 кому, вразі невдачі, соромно
 булоб глянути в очі.

Свої розкопи почав д-р Я.
 Пастернак минулого року. Він
 прокопав кілька ровів і одним
 з них докопався до якогось
 трубезного муров. Що то був
 за мур, тяжко була сказати. А
 ле мур був. Поклавши надію
 на допомогу митрополита в
 наступному році й не розголо-
 шуючи (на всякий випадок)
 про своє відкриття, д-р Па-
 стернак перервав роботу аж до
 цього літа.

Зо страхом і надією почав
 свої розкопи д-р Я. Пастернак
 у липні ц. р. Почав з розкопів
 знайденого торік муров.

— Копає я — каже доктор
 — в обидва боки. Прокопали
 17 метрів — кінця нема. Що за
 диво? Церква Пантелеймона в
 Галичі, що її вважали за со-
 бор, має з фронту всього 17
 метрів. Тут, значить, щось
 більше! Прокопали 27 метрів
 — його все не видно. Таж св.
 Софія в Києві має 30 метрів з
 чола! Невже такі собор? Не
 хочу ні їсти, ні спати, ні дума-
 ти про що, хвилююся стра-
 шенно. Оголошую робітникам,
 що дістануть „на моргоріч",
 коли докопаються до якогось
 рога. Щойно на 32 і пів метрах
 завиднілися роги. Собор маю!
 — весело каже доктор.

Князівський саркофаг.

— Коли вже я мав перед со-
 бою фасад, — продовжував
 д-р Я. Пастернак — почав я
 копати просто з середини
 фронту. Трохи прокопав і по-
 прав ось на цей саркофаг. Зро-
 блений він з одного кам'яного
 блоку, як і всі відомі князів-
 ські гробниці. Видно з усього,
 що це саркофаг світської, не
 духовної особи, а саме князя-
 володаря: дашкувата форма ві-
 ка, характеристична для кня-
 зівських гробниць. Хоті міг би-
 ти цей князь? Іпатівський лі-
 топис виразно каже, що князь
 Ярослав Осьмомисл, фундатор
 цього собору, в 1187 році був
 похований у ній. Коли в цілій
 катедрі при дальших розко-
 пах не знайдеться інший сар-
 кофаг, то з великою правдою
 подібність можна твердити,
 що це саркофаг Ярослава.

Оглядаємо саркофаг. Зроб-
 лений він з вапняка, точно на
 взір київських. Віко його з од-
 ного боку розбите. В середині
 його д-р Я. Пастернак знайшов
 кістяк чоловіка віку понад 50
 літ. Нічого, крім кісток, у ньо-
 му не було. Видно з усього,
 що саркофаг був ограблений,
 бо череп, замісць на заході, ле-
 жав на східному боці, а кіст-
 ки рук і ніг були перемішані й
 порозкидані. Притому треба
 думати, що ограблений він був
 десь за татарських часів. Сар-
 кофаг стояв 10 см. нижче від
 долівки. В середині саркофаг
 має 1.80 м. довжини.

В рові за саркофагом лежав
 кістяк молодого дівчини, літ
 18—20. Лежав він у деревляній
 труні, яка цілком зітліла. На
 черепі дівчини, здовж чола,
 знайдено вузьку, таповану зо-
 лотими нитками, стяжку. Ці
 чільця відомі із знахідок ста-
 рих, знатних моги. Матерія її
 зітліла, але орнамент, зробле-
 ний із золотих дрітків, лишив-
 ся. Це могла бути ця дівчина,
 похована в безбсередній
 близькості до князівського
 саркофагу? Очевидно, так
 князівна. За головою князівни
 стояла невеличка скриньочка з
 якогось металю, або пахо-
 щами записки поганського
 звичаю.

Тут же знайдено кусник ба-
 зи з філяра.

Рів у цьому напрямі проко-
 паний лише на кілька метрів;
 решту розкопів середини цер-
 кви д-р Я. Пастернак має на-
 дію закінчити, коли йому доз-
 волять обставини в наступно-
 му році.

Могутність будови.

Проходимо здовж розкопа-
 них мурів собору. Д-р Я. Па-
 стернак звертає увагу на його
 кольосальні розміри. Має він
 форму квадрату 32.5х32.5 ме-
 тра. Це найбільша з усіх кня-
 зівських церков! Вона півтора
 метра ширша від київської св.
 Софії й тричі більша від Га-
 лицької церкви св. Пантелеймо-
 на. Довжину церкви збіль-
 шують три півкруглі апсиди:
 велика, запрестольна, посере-
 дині (5 м. завглибшки) й дві
 менші по боках. Собор мав,
 здається, 5 нав. Фундаменти
 2.15 метра завглубшки (вдвоє
 грубші від мурів київської Де-
 сятинної церкви) й сидять ду-
 же глибоко в землі: 2.8 метра
 від цокола.

— Чи ви уявляєте тепер со-
 бі, — каже д-р Пастернак — я-

кою величавою будовою був
 цей собор? І як він мав вигля-
 дати звідти, з тієї долини від
 Галича?

— Не забувайте, що цей со-
 бор, як ми знаємо з літописів,
 був останнім місцем рятунку в
 князівському городі. Нагорі
 мав він місце сховку, де князі
 рятувалися в останній хвилині
 перед ворогом.

Пітизм до минувшини.

На хвилину затримується він
 коло апсид.

— Були тут недавно — каже
 він — прогулюючі з Черча.

Серед них кілька священників.
 Треба було бачити, з якою по-
 божністю ці священники зійшли
 на дно рову, щоб постояти на
 тому місці в головній апсиді,
 де було горнє сидище старих
 митрополитів.

Або оповідає д-р Я. Пастер-
 нак про ті юрби селян з дале-
 ких околиць сіль, що день-у-
 день приходять сюди, щоб по-
 дивитися на руїни державної
 слави.

— Пане докторе, — зверта-
 ються вони до д-ра Пастерна-
 ка — таж ви нам батька нашо-
 го, з того світу рикопали!

Старовинна техніка будови.

Доктор звертає увагу на тех-
 ніку старовинної будови. Гру-
 белезні, 2.15-метрові мури, на-
 вить у землі обложені були ве-
 лкими, грубими, несаними ка-
 мінними блоками з обох сто-
 рін а в середині вивопнювано
 їх дрібним каменем на цемента-
 тованій заправі. Це був моно-
 літ, розрахований на тисячі
 років.

— І ось, що ви бачите на
 місці цього моноліту! — каже
 він сумно.

Бльоки з опоки, алябастру,
 вапняка. В одному місці, як
 підмурок зо стін пізніше побу-
 дованої каплиці, видно дуже
 добре збережену, з чисто кан-
 тованним цоколом надзидну ча-
 стину старого собору. Мур, не-
 мов витесаний сьогодні.

Характеристичною особлив-
 стю кладки стін є дерев'яні
 анкри, прокладені понад цоко-
 лом здовж мурів у їх середині.
 Дерево на місці цих анкрів ви-
 гинало й залишило діру на-
 скрізь у мурах майже квадра-
 тового профілю. Те, чим хоті-
 ли наші предки скріпити мур,
 зігнило без сліду, а те, що во-
 ни хотіли скріпити, залишилось
 ненарушним.

— Вірили більше в міць де-
 рева, ніж у незнанний їм їх ка-
 мінь! — сміється д-р Пастер-
 нак.

Музей на місці розкопів.

При кінці доктор провадить
 нас до каплиці, яку зробив
 тимчасовим музеєм. Бачимо
 тут фрагменти плити, а воліва-
 них кахлів, обломки цинку
 з фресками, бронзові наконечни-
 ки стріл, залізну оборонну со-
 киру, маси монет різних часів
 (найстарша чеська з XIV. в.),
 залізний замок з ключем, ку-
 сці розбитих татарами дзвонів,
 глиняних горшків, великі кусні
 грубої олов'яної бляхи, якими
 покритий був собор, фрагмен-
 ти капітелів, гзімсієв, кусні
 скляних бранзолет київського
 виробу, ковток з бронзового
 дроту, маси черепів і т. п. Че-
 репи ці пізнішого часу, бо в
 грузах, що покривали фунда-
 менти собору, ковали пізніше
 людей — там був цвинтар.

гою хатинку. Там був князівський двір. Тепер це місце називають „золотим током“. Сама назва говорить, що там або текло золоте життя, або була золотиста підлога. Там би ще покатили!

І кажує на дуже вигідне стратегічне положення старої столиці Галицької Держави. Князівську гору з обох сторін обтікали води двох річок: Запрудки й Мозолового потоку. Входила вона між них клином. Там, по той бік великої низини, на високому гребені стояла низка оборонних монастирів і церква. А з цього боку йдуть три ряди оборонних валів і фос.

Розкопки роблять величезне враження.

Якимсь чаром, якимсь дивним духом віє від цих руїн, особливо від саркофагу, що сховає в собі князівські кости.

М. Костинин.

ВИРОСТАЄ НАША СЛАВА

(Українсько-американська мова).

Виростає наша слава
На чужій основі,
Гомонить собі весело,
Хоч не рідним словом.

Про буйальницю згадає,
Як сонце сходило,
Як кургани цілувало,
Сумно заходило.

Тай про тую хуртовину,
Чом доля глузує,
Як москаль, румун і поляк
Жорстоко панує.

Виростає же, наша Славо,
Славо дорогая,
Сило! Сило! Деж ти бродить?
Сило молодая!

Пробудася! Подивися!
Никнуть старі сили;
Послухай ти Україні,
Як і ми служили.

Не цурайся своєї мови,
Ні народу свого;
Візьмися ширим словом
Прихильно до нього.

Подивися в борню смілу,
Там жертви і рани!
Сама людськість заговорить,
Що гідний пошани.

Шануй чужі Тай учия
Рідним дорожити;
Світ оцінить вас і буде
Бог благословити.

кож не ласкавим оком глядять на нього, бо за ним тягнеться хмара поліційних агентів. Хтож їм допоможе, як не ми, українці — емігранти?

Тому ми віримо, що така велика ціль, яку має У. Ч. Х., притягне все свідоме громадянство, без огляду на його релігійні переконання. Бо ніхто не повинен відмовитись від участі й помічати такому високо гуманному та християнському почину. А зокрема обов'язком української жінки є підтримати з усієї сили цю велику і благородну ціль, підтримати її численною участю в тому святі.

Коли хто не зможе прийти, то повинен прислати скромний дар для тих, що в боротьбі за волю нашого народу понесли і несуть утрату.

Коли ми сповинимо свій обов'язок супроти України, тоді про нас останеться гарна згадка для будучого покоління, яке буде бачити в нас усі прикмети великих і чесних характерів, знайде в нас світлі приміри невичерпної жертовності й посвяти для найвищої справи: Визволення України!

Наша невидима армія боронить святої землі української, вона бореться за своє право, тому ж наші серця, наші думки й наші гроші повинні линути до неї, до моєї, нашої, нашої ворожих шибениць з оком „Хай живе Україна“.

Коли ми на кожному кроці будемо мати на увазі ці наші невідступні обов'язки і їх послідовно виконувати, то можемо бути певні, що наші зусилля увінчаються добрим успіхом.

Стефанія Галичин.

З ДНЯ

СИСТЕМА ПОТУ В СОВЕТАХ.

Кореспонденти чужинецьких часописів і пресових бюр повідомляють з Москви, що Совети знов повертаються до „стахановського руху“ і при допомозі нього стараються піднести свою продукцію, що катастрофічно занепадає. Ці кореспонденти рівночасно говорять, що Совети нагороджують стахановців товстими посадами, грошовими нагородами та в той спосіб побільшують ними нову советську аристократичну класу, до якої тепер належали тільки члени комуністичної партії.

Як цей стахановський рух виглядає? А ось як:

Працюють робітники у фабриці, виробляють якісь машини, дерев'яні суцільні, чиняють інші частини. Кожен з них виробить, скажімо, двадцять, або тридцять штук денно. Та тут появляється стахановець. Він починає з цілої сили працювати і підносить рекорд своєї праці. Замість тридцятьох штук він виробить 50 або навіть 100. Очевидно, що при цьому він сам працює швидше, ніж інші. Але йому це виплатиться, бо по кількості виробів такій тяжкій праці його забирають на лекшу роботу, роблять його зарядником, дають гроші, дають авта і роблять з нього нового советського аристократа.

Якаж користь із цього для Советів? А ось яка:

Вони беруть цей високий рекорд стахановця, вивішують його на стінах фабрики і ставлять його за зразок іншим робітникам. Вони кажуть: „Коли той стахановець міг зробити 100 штук, то чому кожний з вас не може зробити бо- дай 60 чи 70?“

Розумування здається зовсім правильне, та „закорючка“, чи попросту злочин такого розумування полягає в тому, що стахановець працював так справно лише пару тижнів, після чого дстав вигідне життя до кінця свого віку, а від решти робітників вимагають такої справності

ЧИ У ВАШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Є ТАКІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ?

ЯК НЕМА, ТО ЗАМОВТЕ НА НАСТУПНИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК У КНИГАРНІ „СВОБОДИ“.

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука (Маємо лише нове видання першої читанки М. Матвійчука з 1935 року).

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанка для II класу) М. Матвійчука 45 ц.

ТРЕТЯ КНИЖЕЧКА (читанка для III класу) М. Матвійчука 60 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для IV класу) М. Матвійчука 75 ц.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ для дітей у чотирьох частих з дуже гарними ілюстраціями М. Фаруха: КИЇВСЬКЕ КНЯЗІВСТВО; ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНЬСЬКА ДЕРЖАВА; КОЗАЧЧИНА; УКРАЇНА В НЕВОЛІ. Це надзвичайно добре видання для вжитку в школах і для дітей. Кожна книжка коштує 20 центів. Ціна за всі чотири книжечки разом 75 ц.

КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича 50 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича 15 ц.

ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ з багатьма малюнками і картою, С. Рудницького 75 ц.

місяць за місяцем, рік за роком...

Ось у чому заключається злочин стахановського руху, ось за що люди стахановці ненавидять і часто їх підступно убивають. Стахановці це агенти советського державного капіталізму.

ЖИТТЄВІ ДИВОВИЖИ.

Як відомо, недавно китайські літаки бомбардували американський корабель „Президент Гувер“, на якому було кількасот цивільних пасажирів. Як вони почали обстрілювати корабель з машинних крісів і кидати на нього бомби, то серед пасажирів powstało справжнє пекло. Жінки з жаху пищали або мліли, чоловіки бігли, то сюди то туди, мов спантеличені буйволі. Всіх їх обгортав жах за життя. Всім їм було життя миле і вони старалися його за всяку ціну врятувати.

Та кумедна, чи трагічна, історія подягала в тому, що безпосередньо перед обстрілом корабля, один пасажир, Вільям Колінс, хоч чув, що докрути, відбувається канонада і від куль та бомб гинуть люди, зовсім не звертав на це уваги. Він утратив усе майно і не дбав за своє життя. Кілька хвилин перед бомбардуванням самого корабля, в якому згинув один моряк, а дев'ять були тяжко ранені, цей пан Колінс переступив одного ногою, а потім другою поруччя корабля і скочив у воду. По ньому загинув слід.

Який так куля знала, коли влучати, то може на світі було менше трагедій. Бо з одного боку вона заощаджувала труду панові Колінсові, а з другого — заощаджувала життя морякові, яке він цинив, хотів ним користуватись для свого добра і своїх найближчих.

НОВИЙ РЕГУЛЯМІН ПРО ПОДРУЖЖА.

Ньюйорська легіслатура видала новий закон про подружжя. На основі цього закону

поспішні подружжя будуть заборонені. В американській суспільності щораз частіше траплялися випадки, що молоді люди не застановились поважно над подружжям, ділячи під хвилими настроєм, заключували в поспіші подружжя, а потім плакали, шлюбили і проклинали гірку долю. Щоб запобігти поспішним і необдуманим подружжям, ньюйорські законодавці порішили, що шлюб може відбутись щойно після 72 годин по видачі шлюбної виказки (лайсенсу). За той час, так думали законодавці, молода пара буде мати ще раз нагоду застановитись над тим, що робить, і колиб змінила свою гадку, то виказку можна теж уневажнити.

Це безперечно мудра гадка. Молоді, гарячі голови треба спинювати, щоб не повповнили необачних учинків. Але що робити у випадку, коли молода пара приходить до суду також під впливом „хвилевого вражіння“, а саме під впливом хвилевої відваги? А таких молодят у часі нинішньої економічної скрути та докрути, відбувається канонада і від куль та бомб гинуть люди, зовсім не звертав на це уваги. Він утратив усе майно і не дбав за своє життя. Кілька хвилин перед бомбардуванням самого корабля, в якому згинув один моряк, а дев'ять були тяжко ранені, цей пан Колінс переступив одного ногою, а потім другою поруччя корабля і скочив у воду. По ньому загинув слід.

Який так куля знала, коли влучати, то може на світі було менше трагедій. Бо з одного боку вона заощаджувала труду панові Колінсові, а з другого — заощаджувала життя морякові, яке він цинив, хотів ним користуватись для свого добра і своїх найближчих.

Щира рада.

— Хочете женитися з моєю дочкою. А чи ви зможете удержати родину?

— Гадаю, що так.
— Га, такі краще буде як ви добре роздумаете собі. Нас є вісім душ!

Другий Український Православний День на Сході

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 6-го ВЕРЕСНЯ (Лейбор Дей)

в DANISH HOME GROVE, METUCHEN, N. J. (Меточен, Нью Джерсі.)

ВСТУП 35 ЦЕНТІВ ВІД ОСОБИ.

Полує Архирейську Службу Божу відправити і проповідь виголосить ПРЕОСВЯЩЕНИЙ ЕПІСКОП БОГДАН. — Початок Служби Божої в годині 10:30 рано. СПІЛЬНИЙ ОБІД о годині 12:30 пополудні. — Вступ на ОБІД \$1.00 від особи. КОНЦЕРТ о годині 2:30 пополудні. — В часі концерту промови українських і американських промовців.

Після концерту ТАНЦІ. — Буде грати українська оркестра М. МАКА з Пасейку. — До ласкавої участі запрошується всіх українців з ближніх і дальших околиць.

Як їхати до Metuchen, N. J.: з Філадельфії, Трентон і околиць: Route 27. — З Джерсі Сіті, Пасейку, Ньюарк і околиць Route 1 і Route 27 (Old Lincoln Highway). — З Аллентау, Па., і околиць: Route 22 до Somerville, N. J. Route S-28 до New Brunswick, N. J. і Route 27 до Metuchen; або Route 22 до Bound Brook, Route 28 до Dunellen і Route 28 до Metuchen. — При дорогах недалеко Меточен будуть дорожні знаки з написами „Ukrainian Day“.

В разі непогоди програма Українського Дня буде виконана в забудованих городю. НЕ ЗАБУДЬТЕ: На Лейбор Дей ідемо всі до „Денніс Говн Гров“ в місцевості Меточен, Н. Дж., на „Другий Український Православний День“.

МАЛІЙ КАТЕХІЗМ християнсько-католицької релігії, укладено о. І. Рудоманом	35 ц.
БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ старого і нового завіта, о. д-ра Я. Левицького	50 ц.
БІБЛІЙНІ ОБРАЗКИ. Перші початки науки релігії, о. С. Еленського	35 ц.
ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях, о. С. Біленького	50 ц.
РУХОВІ ЗАБАВИ. Декотрі мають пісні	20 ц.
ВЕСЕЛА БАНДУРА, співачок з нотами	20 ц.
МАЛІЙ БАНДУРИСТ, збірка пісень для дітей, укладено С. Дитини	25 ц.
СЕРЕДНІЙ ВІНОЧОК. Визначення святих чинів для українських дітей: На іменни або уродили матери, батька, дідуся, бабусі, тети, стрийка, вуйка, сестри, брата, вчителя, учителя, товарища. Також новорічні, великодні і різдвяні побажання. Писемні привітти на Святий Матері і декламації	35 ц.
МАЛІЙ ДЕКЛАМАТОР, збірка віршів до декламації на всій національній і шкільній свята та обходи. Підбрав і ввирядкував М. Таранько. Видання „Світ Дитини“	25 ц.
МЕТОДИКА правописних і словесних вправ з додатками: диктати, зразки говірок, спис висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського звання. Д-ра К. Кисілевського. Ціна	65 ц.
МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма, М. Матвійчука. Ціна	75 ц.

„СВОБОДА“, 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКА КНИЖКА В УКРАЇНСЬКУ ХАТУ

Як читати книжку.

Щоб знаходити насолоду в читанні книжок, треба вміти їх читати. Приймаючи духового корму можна порівняти до приймання матеріального корму. Лікарі-гігієністи кажуть, що повільно прийнятий, добре переварений харч принесе далеко більше користі, хочби його було два рази менше, ніж скоро з'їдений та добре непокусаний. Те саме можна сказати про читання книжок. Книжку треба читати поволі: треба „розкусувати“ кожне слово, кожне речення.

Щоб насолоджуватись читанням, треба мати бодя дріб'язку уваги і треба вміти уявляти собі той, характер, себто особи й акцію, дотичної повісті. Щойно коли читач вживається в акцію, познайомиться добре з особами, значне перейматиметься їхніми переживаннями, їхніми радіощами і смутками, починає він знаходити в книжці приємність, і то таку, що не раз тяжко відірватися від читання.

Є люди, що мають сильну, шу уяву, а є такі, що мають уяву слабшу. Однак уява, це риз, яку можна виплекати і скріпити. Звичайно кожному пересічному читачеві перших кілька сторінок книжки не видаються дуже цікаві, а то тому, що уява ще не охопила положення. Але коли людина присилує себе на вступ і напружує трохи свій мозок, свою уяву, то по кількох хвилинах примус-знає, а враз з тим наступає свободне, невимушене читання, заправлене великою особистою насолодою.

Очевидно, що ці настрої розбуджує тільки добре написана книжка. Зле написана книжка тих пересічних не викличе. Мистецтво полягає якраз у тому, щоб уміти викликати, чи то словами, чи красками, або звуками, у наших серцях бажаний настрій і враження. Поганий письменник, подібно як поганий ак-

тор, відкриваючи перед читачем чи глядачем, наприклад, акрисмерти, замість поважно-ороспівувального настрою, може викликати сміх і вульг.

Тому саме книжка мусить бути написана по мистецьки. Крім мистецької форми книжка мусить також голосити здорові ідеї. Бо можна по мистецьки описувати й нездорові ідеї, і то такі, що можуть розтучувати й ослаблювати людського духа. Тут знов духовий корм можна порівняти до матеріального: добрий обід не тільки залежить від сусу, приправи і смаку, але також від свіжості матеріалу, його кальорій і вітамінів. Коли матеріал не був свіжий, або позбавлений здорових складників, то хоч він на піднебіння і добре ділав би, користі з нього для організму було мало. Таксамо книжка. Коли вона гарно та по мистецьки написана, але звелуче такі ідеї, які ослаблюють людського духа, роблять його нездатним до боротьби, або деморалізують його та в той спосіб викривляють людський характер, то з такої книжки на далеку мету замість користі виїде шкода.

На добір книжок треба звертати пильну увагу. Тому саме, що книжка може бути не тільки оздоровлюючим чинником, але також затроюючим, кожний наріз має певні суспільні чинники, які нагальною над його духового тілесного. В демократичних краях ця контролі спочиває у руках літературних критиків, культурно виховних чинників, церкви і т. п., в диктаторських краях спочиває відлості в руках політичного проводу.

Внутрішня знайомість.

Хірург поспішає кудись, нараз приступає до нього якийсь прохожий і широким втається:

— Я перепрошую вас, та не пригадую собі, коли й де мав приємність зазнайомитися з вами!

— Алеж пане професоре, таж тому кілька тижнів ви оперували мені сліпу кишку...

— Ах так! Самособою відповідає ввічливо лікар — та я вас зовсім не міг пізнати з лица!

Трагедія

Один божественний постановив утекти із заведення для божевільних. Якось вдалося йому роздобути шнур, який мав йому влєкшити втечу.

Розвинув шнур і спустив крізь вікно, щоби переконатися, чи доволі довгий.

— До чорта! — заляв із розпуки. — Все надармо. Шнур задовгий!

УВАГА! ШАМОКІН, ПА. і ОКОЛИЦЯ! УВАГА! УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКОВ ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОД. в ШАМОКІН, ПА. обходити буде торжество :

ПОСВЯЧЕННЯ ХРЕСТА І ЦВІНТАРЯ В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 6-го ВЕРЕСНЯ (LABOR DAY) 1937 РОКУ

Порядок Богослужень: в понеділок рано в 9-тій год. Соборна Служба Божя в церкві при співучасті дооклицьких священників; в 10:30 на цвинтарі зачнеся Водосвяття і посвячення нового хреста, після благословення цвинтаря, проповідь і Панахида за померлих; парохіяльна Банда відіграє жалібну пісню.

Шамокінська парохія запрошає місцевих і околицьких парохій Монт Кармел, Маріон Гайтс, Сен-Траля, Фреклів, Мейзвіл, Шенандог прийти і звєличити наше торжество. По скінченню відбудеться Пікнік на Гарфілю. КОМІТЕТ.

БІДНИЙ ЗЛОДІЙ!
(Автентичний факт).

Грицуха була собі „нічого“ жінка. А й руку мала тяжку як хлоп. Як було коли розсердиться, то й не приступай до неї.

От і тепер була вона зла, бо жид ошукав її при продажу гуски.

Хочби була ще вперше підкувала — дорікала собі.

На Бернардинській площі (у Львові) пристанула купити собі „преція“.

Витягає з вузлика 10 сотиків, аж тут друга рука й собі бере.

Що за біда?

Дивиться Грицуха, аж у неї друга рука держить вузлик.

Дивиться Грицуха на сусідську руку, аж між пальцями сусідської руки блищать два золоті за гуску.

Пригадала собі Грицуха, за гуску тай хай за сусідську руку.

— О, пшешрашам, мисля-лем, же то муй треншкот.

— Нічого, нічого, а я дума-ла, що то злодій! — всімха-ється Грицуха, тай власника руки між очі. А далі як витягне щось тверде з кишені тай по голові.

Злодій віддає Грицисі два соти, ще й своєю п'ятку дає, але дета!

Бачить, що не жарт, тай: — Гвалт! Рятуйте добрі лю-ди!

На щастя надбиг, поліцей і вирятував бідного злодія з бі-ди.

Цей ушасливлений п'ять разів стискав руку й дякував по-ліцей.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Подію до відома, що відкриваю лікарський офіс у Філадельфії. Невдовзі я два дні в Європі, де брав курси (post graduate course) на клініках у Відні (Австрія) і відвідав клініку в Парижі (Франція) (Німецька). Працюю в Римі, щоб поглибити знання з медицини та поділюся з ними.

ЛІКУЮ ВІНТРИШНІ НЕДУГИ І ПОЛОВІ НЕДУГИ

(До внутрішніх недуг рахуються: неуртис, серце, легень, жовудка, кишків, печінки, нирок, крові, жові, нерва, ревматизм, діабетес (цукрова хвороба), скрофулоза й інші).

ВСІ ЦІ ХОРОБИ ЛІКУЮ НАЙВІДПОВІДНИМИ НАУКОВИМИ МЕТОДАМИ.

Вікторок, п'ятниця 3-го вересня 1937 року. В неділю догори.

Д-Р М. МИЛОВИЧ
1422 W. GIRARD AVENUE,
PHILADELPHIA, PA.

ліцаєві, як ішли до коміса-ріату.

Кажуть, що Грициху віз-муть за команданта поміца-юк, які тепер впровадили в Львові.

Хто зна, може якраз Гри-циха запровадять у Львові в рядок. — („Комар“).

Іван Шпилька.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХА-ТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ВОДОЛІКУВАННЯ

Тихенько журить поті-чок, пливе собі лісом і шепоче щось шумливим деревам.

На березі річки — хлоп-чина собі, селюх. Підко-тив подотягні штани, сів на камені та встроїв ноги в воду. Сині очен-я та поважно слідкують за дрібненькими хвилями студеної води, що роз-гойдалась на срібному плесі та граються з його...

хорою ногою.

— А то було так.

Хлопчина впав з висо-кої груци. Потовкся. — Все було добре, колиб не нога. Коліно запухло, рана зайшла струпом і не хотіла гоїтись.

Куди то вже мамуна його не водили! Всі баб-ки в селі нічого не помо-гли. Казала мама, що в мі-сто до „доктора“ пове-зуть, але він так боїться бородатого пана з су-ворим видом і валізочкою, в якій стільки струментів і гострих ножів.

Він не поїде до міста, сам дасть собі раду. О, він знає, що йому робити.

— Тільки ша! Ніхто не сміє про те знати, а то ви-смілять його.

Вже третій день бігає він до потоку й мочить у ньому хору ногу. То нічо-го, що нога даліше бо-лить. Він буде мочити її, аж доки не буде здорова.

Бо чиж не видів він стільки разів, як собака, що скалічить собі ногу, біжить хутко до води й мочить у ній рану?

А той кулявий олень?

Защитий у куцах — ве-ликими дитячими очима — підглядав він ко-лись, як що дня перед заходом сонця прибігав до потоку олень-каліка.

Сtribав на трьох ногах, — а одна звисала йому безладно. Клався у воду й довгенько мочив свою хору ногу.

А згодом то цей олень бігав уже на чотирьох на-гах.

— Чомуж не мав би по-тік і мені допомогти? — ду-мав собі малий Пришніц, якому було тоді не біль-ше дванадцятих літ.

І вода допомогла йому: цей раз загоїла ногу, а згодом у дальшому жит-ті прослужила його, про-стого хлопця, як великого лікаря з Грешенбергу, що лікує тільки водою.

Сьогодні в Грешенбер-гу на Шлезьку величаво санаторія з модерними купелями заведення, цілим штабом лікарсько-го персоналу й усім тим, що потрібне й пригоже до лікування повітрям, водою й спокоєм.

Лікування водою, гідротерапія... Колись у далеку давнину впрова-джував її славний Гіпо-крат, брались до неї ста-роримські лікарі Аскле-піад, Антоній Муза та Га-лен. А Муза мав неабия-ких пацієнтів, — самого імператора Августа та по-ета Горация виликував він при допозі холодних купелів, масажів і натрисків.

— Таке кажуть хроніки старинного Риму.

Хто знає, чим для зако-ханої в красі й гармонії молодого, здорового тіла Геліяди були такі речі як сонце, повітря й вода — цей повинен знати теж, що греки — не тільки ко-ристалі з цих „скарбів“ природи, але й будували вже перші теоретичні під-валини для водолікуван-ня, а деякі погляди Гіпо-крата на лікувальну вар-тість води є такі вдалі, що сміло можна їх вста-вити в рамки сучасної на-уки.

Задумливе середнєвіч-чя, що щільно позамика-ло вікна, двері й боялися свіжого повітря, сонця й води — закинуло теж всі спроби лікувати холодни-ми купелями хрихиван-нями. До холодної води поставилося воно з від-разом й страхом так, що навіть давній спосіб хре-щення з занурюванням не-мовляти в воду заступили тільки скроплюванням свяченою водою.

Ренесанс водолікування прийшов у сучасну меди-цину та гігієну таки від простого люду, від тих, що жили близько до при-роди й хоч невчені вміли читати в її великій та дов-ній таємниці кмизі. Спер-шу медична доктрина ста-вилась до водолікуваль-них практик неповажно й оцінювала їх як забобон-ний церемоніал людого-лства. Вінкентій, Пришніц (1799-1851), Кнайп і інші через саму обсервацію і досвід жит-тя дійшли до важливих висновків і, хоч лаяки, звернули увагу на ліку-вальну вартість води та гідропатичних забігав.

„Лікар із Грешенбергу“

порунав людям такі прості речі, як: невиба-жливо й скромно відживля-тися, багато рухатись на свіжому повітрі, не їсти гострих страв, не пити алькоголю, а водночас уживати всяких форм хо-лодних купелів, натрисків і масажів. — Ті вказівки, хоч поставлені в першій половині минулого сто-ліття — зовсім відповіда-ють напрямним сучасної гігієни.

Медицині не вільно хо-дити навмання з закрити-ми очима. Тож і водолі-кування мусило діджати-ся своїх наукових дослі-дників, що прослідити в п'яти водолікувальних заходів на ріжні, переді-всім нервові недуги та впровадили лікування хо-лодною водою до арсенал-у ліків офіційної меди-цини.

Дещо пересадне захоп-лення гідротерапією ви-зайшло у численних т. зв. природолічних заведен-нях і санаторіях, до яких тікають люди, розчарова-ні „безсилністю“ сучасної медицини. Теорію з практикою прегарно „по-лучив“ проф. Визершц, творець знаної водолі-кувальної санаторії в Кам-телентгенбі біля Відня і автор численних науко-вих праць про лікування водою.

Коли різні форми во-долікувальних практик за-вказівками й під про-водом лікарів е... корисний лік для деяких ро-дів недуг — то для загаль-но здорових людей хо-лодна вода, свіже повітря та сонце є незамінні дру-зі та важні гігієнічні засо-би, якими добувається здоров'я, силу та радість життя. — („Новий Час“).

Вплив підсоння на про-харчування

Як є під бігуном, а як у тро-пікальних країнах.

Прохарчування залежить ба-гато від підсоння і пір року. Бо очевидно, що деякі хар-чові артикули можна дістати лише в означеному часі та що нпр. пожива в арктичних околицях мусить бути інша, ніж в околицях тропікальних. Мурини не їдять мяса ренів, а ескімоси бананів, не щоб не любили, лише тому, що не мають тих артикулів у своїх країнах.

Коли поділимо харчові про-дукти на дві основні групи, на м'ясні й рослинні, та слід-куватимемо, як їх люди їдять відповідно до географічного положення — то stwierdimo, що в міру, як будемо посу-ватися з теплих смуг до хо-лодних, м'ясні артикули ви-пиратуть ростинову поживу. Є не з двох причин. В теплих око-лицях є дуже багато рости-ної поживи, бо там є доволі сонця, тож ростики можуть рости буйно і достигати зов-сім, а в холодних смугах є лише небагато кущів, що родять деякі ягоди. Тому, що ескімоси не мають ростиного харчу, помагають собі так, що їдять і те, що знайдуть із ро-стинної поживи в жолудку вбитого рена. Друга причина, що в холодних околицях ї-дять більше мяса, є та, що заповнення калорій є тим більше, чим нижча є тем-пература. Звіриний харч, що має в собі багато товщу та білка, дає при рівній кілько-сті багато більше калорій, ніж ростиный харч, який має в собі головню дугдродні. Ро-стинна пожива скоро спало-ється, а притому не витворює-ється дуже багато тепла. Це є корисне в гарячих околицях. І ми також водемо у гарячі літні місяці їсти овочі, го-родовину та мучні страви, ніж мясо. В Африці й Азії деякі народи їдять майже виклю-чно ростиный харч. Знаємо, що коли часто їмо м'ясні стра-ви, недостає нам вітамінів, та це не торкається підбігунових народів, тому, що ті люди ї-дять мясо, напів або зовсім си-ре, а крім того їдять і звірин-ці нутроці і так зужиткову-ють зовсім невелику кількість вітамінів, які є в звіринному організмі.

Недуги, спричинені недоста-чею вітамінів, головннж шкор-бут, виступають зрештою в тих околицях, де прийнялася цивілізована кухонна техніка. Велике значіння має вплив клімату на харчування, хорої людини. Харі люди повинні лі-том якнайменше їсти гарячих страв, які мають багато тов-щу, а їсти радше охолощену.

ВЛИВ ПІДСОННЯ НА ПРО-ХАРЧУВАННЯ

Як є під бігуном, а як у тро-пікальних країнах.

Прохарчування залежить ба-гато від підсоння і пір року. Бо очевидно, що деякі хар-чові артикули можна дістати лише в означеному часі та що нпр. пожива в арктичних околицях мусить бути інша, ніж в околицях тропікальних. Мурини не їдять мяса ренів, а ескімоси бананів, не щоб не любили, лише тому, що не мають тих артикулів у своїх країнах.

Коли поділимо харчові про-дукти на дві основні групи, на м'ясні й рослинні, та слід-куватимемо, як їх люди їдять відповідно до географічного положення — то stwierdimo, що в міру, як будемо посу-ватися з теплих смуг до хо-лодних, м'ясні артикули ви-пиратуть ростинову поживу. Є не з двох причин. В теплих око-лицях є дуже багато рости-ної поживи, бо там є доволі сонця, тож ростики можуть рости буйно і достигати зов-сім, а в холодних смугах є лише небагато кущів, що родять деякі ягоди. Тому, що ескімоси не мають ростиного харчу, помагають собі так, що їдять і те, що знайдуть із ро-стинної поживи в жолудку вбитого рена. Друга причина, що в холодних околицях ї-дять більше мяса, є та, що заповнення калорій є тим більше, чим нижча є тем-пература. Звіриний харч, що має в собі багато товщу та білка, дає при рівній кілько-сті багато більше калорій, ніж ростиный харч, який має в собі головню дугдродні. Ро-стинна пожива скоро спало-ється, а притому не витворює-ється дуже багато тепла. Це є корисне в гарячих околицях. І ми також водемо у гарячі літні місяці їсти овочі, го-родовину та мучні страви, ніж мясо. В Африці й Азії деякі народи їдять майже виклю-чно ростиный харч. Знаємо, що коли часто їмо м'ясні стра-ви, недостає нам вітамінів, та це не торкається підбігунових народів, тому, що ті люди ї-дять мясо, напів або зовсім си-ре, а крім того їдять і звірин-ці нутроці і так зужиткову-ють зовсім невелику кількість вітамінів, які є в звіринному організмі.

Недуги, спричинені недоста-чею вітамінів, головннж шкор-бут, виступають зрештою в тих околицях, де прийнялася цивілізована кухонна техніка. Велике значіння має вплив клімату на харчування, хорої людини. Харі люди повинні лі-том якнайменше їсти гарячих страв, які мають багато тов-щу, а їсти радше охолощену.

ли, холодні молочні страви і т. д. Повинні теж їсти небага-то товщів, соли та коріння. Передісім люди харі на киш-ки є дуже вразливі на харч, який не відповідає умовинам підсоння.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХА-ТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ КЕНДІ ШТОР. Один цілий бланк, в якому є самі апартаменти, при шторі є 2 кімнати. Rent \$25. Ціна \$500. Го-ститься: 205-6

636 HART ST., BROOKLYN, N. Y.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

В оголошенні фірми М. Кословскі С. Шелест, ч. 198, яка оголошує себе у „Свободі“, пропущено адресу цієї фірми: 205-6

20 JONES ST., NEWARK, N. J. Телефон: Market 3-2597.

На всіх імпрезах і весіллях „Радіова Оркестра“

М. А. СЕРБІНСЬКОГО

Обслуговує і налічуєбагіршіх.

169 AVE. A, NEW YORK CITY. Телефон: ALgonquin 4-4952

Д-Р Е. Я. МИХАЛЕНКО

ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

1605 W. CHICAGO AVENUE (cor Chicago and Ashland) CHICAGO, ILL.

Урядові години: 9-10; 1-4; 7-8.

Office phone: Sealey 5004

Res. phone: Van Buren 1126

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

УВАГА! МЕНВІЛ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. СТЕФАНА

власнотує

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 6-ГО ВЕРЕСНЯ (LABOR DAY) 1937 РОКУ

НА ПЛОЩІ КОЛО Н. ДОМУ. НА CUMBERLAND HILL.

Початок в годині 1-шій пополудні.

На цей пікнік парохія запрошує всіх громадян, місцевих і з околиці. Вразі непогоди пікнік відбудеться на гали.

За добру забаву ручить — Комітет.

УВАГА! ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ СВ. НИКОЛАЯ

власнотує

БАЛЬ

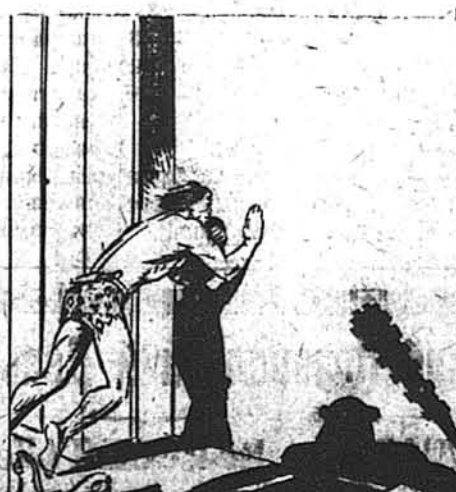
В СУБОТУ, ДНЯ 4-ГО ВЕРЕСНЯ (SEPT.) 1937 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ.

На баль буде пригравати добірна музика, танці старокраєві і американські.

Запрошуємо всіх до численної участі. Кождий буде задоволений, за що ручить — Комітет.

ТАРЗАН І БОГІНЯ МАІВ.

Кали Тарзан своєю оковою, яку вложив йому кат, повалив ката на землю, то він сам подався до кам'яних дверей, котрим він був увійшов до цієї кімнати. Це був розпучливий крок, але що він всеодно був певний, що згине, то волюб дай попробувати щастя. При дверях він стрів кількох сторожів, які старались йому за-городити дорогу.

Але Тарзан тих сторожів легко поконав, тимбільше, що вони боялися вживати проти нього своєї зброї, не знаючи, що на це скаже королева. По-тім він наперся на кам'яні д-вері, щоб їх відчинити. Королева Залія знов хрипливо засмія-лася. Вона знала дуже добре, що щоб відчинити ці двері, то треба було шістьох здоровен-них маяців.

Тому ніхто з прив'язаних ма-яців так дуже не поспішав, щоб його відразу схопити. Втеча Тарзана навіть видава-лася їм приємним видовищем. Цей пан нетрів виглядав тепер мов миш у лапці. Але їх сміх скоро зник, коли під напором могутніх рамен Тарзана кам'яні двері почали відхилитись. У першій хвилі вони не вірили власним очам.

Але по кількох хвилинах зчудування вони побігли в на-прямі дверей. Тарзан уже від-чинив їх достаточо, щоб у-текти, але кілька маяців ско-пили його за ноги і повалили на землю. Після довшого на-мотання їм удалося його знов обезладити і привести перед королеву. Цей раз це вже була королева сама, що почала відкидати шробою двяхи в Тар-занову руку.

МІРОН ЛІТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць, як далеко поз-нодарком. Вразі потреби теле-фонуйте до нас. Обслуговує шир-і неща. Офіс: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel. Orchard 4-2868

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Melrose 8-5577.

УДАН БУЛЬКО

Новий Український Удербейкер

аварджує погребам по ціні так низькій, як \$150. Обслуговує найкраще.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified Funerals at low as \$150.

Telephone: Orchard 4-8088